

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om upphävande av 5 a § lagen om naturskydd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att stadgandet i lagen om naturskydd om ersättning till kommunerna för den förlust av skogsskatteintäkter som inrättandet av naturskyddsområden medför skall slopas. Avsikten är att de mest betydande förlusterna som kommunerna åsam-

kas skall beaktas vid beslut om bidrag och understöd som är underställda prövning. Propositionen anknuter till budgetpropositionen för år 1994 men avviker från denna. Lagen avses träda i kraft omedelbart efter att statsbudgeten för år 1994 har trätt i kraft.

MOTIVERING

Genom en ändring av lagen om naturskydd år 1981 (594/81) fördes i lagen in ett stadgande enligt vilket ersättning ur statens medel betalades till de kommuner inom vars områden det finns naturskyddsområden på statsägd mark för de minskade intäkter av kommunalskatten som beror på att inrättandet av skyddsområden leder till att skatten på inkomster av skogsbruk minskar. Lagändringen berodde på att ett stort antal nationalparker och andra skyddsområden i början av 1980-talet inrättades på statsägd mark.

1991 års ändring av lagen om naturskydd (672/91) gick ut på att stadgandet i 5 a § också gällde naturskyddsområden som inrättats före år 1981.

Beloppet av de ersättningar som betalades till kommunerna år 1992 för förlust av 1991 års skogsskatteintäkter uppgick till ca 5,5 miljoner mark. I år, då ersättningen betalas för förlust av skogsskatteintäkter år 1992, har beloppet uppskattats till 5 miljoner mark. Storleken av ersättningarna beräknas årligen av forststyrelsen på basis av skogsbeskattningen i frågavara områden. Forststyrelsen har likaså hand om utbetalningen.

De största ersättningarna har betalats till

Sodankylä kommun, som i fjol erhöll ca 872 000 mark, och Savukoski kommun, som i motsvarande ersättning fick ca 513 000 mark. Det minsta utbetalade beloppet har legat kring 30 mark.

Skogsbeskattningen ändrades i början av år 1993 så att den arealbaserade beskattningen ersattes med beskattning av inkomster från virkesförsäljning. Också forststyrelsen beskattas enligt inkomsterna från sin virkesförsäljning. Ersättningarna enligt 5 a § lagen om naturskydd har tidigare betalats på basis av den gamla arealbaserade skatten, och systemet lämpar sig inte för det nya laget av beskattning. Därför föreslås att 5 a § lagen om naturskydd upphävs. Samtidigt slopas statsbudgetens moment 35.15.30 (Ersättning för förluster av skatteintäkter av skog).

Avsikten är att från ingången av år 1994 genom den samfundsskatt som redovisas till kommunerna, beakta de förluster som kommunerna åsamkas av att skyddsområden inrättas. Intäkterna av samfundsskatten fördelas direkt till olika skattetagargrupper på basis av deras tidigare relativa skattesatser, vilket innebär att också kommunerna alltså erhåller motsvarande andel som före kapitalskattereformen.

Hittills har ersättningarna för skyddsområden inte beaktats vid bestämningen av andelarna. Avsikten är att de skall beaktas genom att lagen om skatteuppbörd ändras i detta hänseende. Ändringen är avsedd att träda i kraft i början av år 1994. Ersättningarna för skyddsområden kommer bara i mycket liten omfattning att påverka fördelningen på olika kommuner. Eftersom ersättningarna för skyddsområdena för år 1993 kommer att betalas först mot slutet av år 1994, föreslås i lagen ett övergångsstadgande enligt vilket dessa ersättningar skall betalas till fulla beloppet för 1993. Ersättningen för detta övergångsskede betalas ur prövning underställda bidrag enligt lagen

om statsandelar till kommunerna (under statsbudgetens moment 26.97.34). Ersättningen räknas ut enligt de gamla intäkterna som bygger på arealen.

Förslaget ansluter sig till budgetpropositionen för år 1994. Det avviker dock från budgetpropositionen såtillvida att ersättningarna för år 1993 enligt övergångsstadgandet skall erläggas till fullt belopp till alla kommuner. I annat fall skulle den lagstadgade ersättningen för år 1991 genom lagändringen retroaktivt ändras så att den underställs prövning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om upphävande av 5 a § lagen om naturskydd

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs 5 a § lagen om naturskydd av den 23 februari 1923 (71/23), sådant detta lagrum lyder i lag av den 12 april 1991 (672/91).

1993 års ersättningar enligt den upphävda 5 a § betalas till fulla beloppet till kommunerna på basis av den skatt som räknas ut enligt arealen ur de prövning underställda bidragen enligt 18 § lagen om statsandelar till kommunerna av den 3 augusti 1992 (688/92).

2 §

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 29 oktober 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Miljöminister *Sirpa Pietikäinen*